

ANADOLU ÜNİVERSİTELER BİRLİĞİ ÜNİVERSİTELERİ ULUSLARARASI ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE İŞ BİRLİĞİ PROJESİ PROTOKOLÜ

1. TARAFLAR

İşbu protokol, Anadolu Üniversiteler Birliği (AÜB) üyesi üniversiteler arasında aşağıda belirtilen hükümler ve şartlar çerçevesinde imzalanmıştır.

2. AMAÇ

İşbu protokolle, Anadolu Üniversiteler Birliği Araştırma, Geliştirme ve İş Birliği Projesi (AÜB Uluslararası ARGE), Yurt dışından saygın üniversiteler ve araştırmacılar ile Anadolu Üniversiteler Birliği üyesi üniversiteler arasında iş birliğini güçlendirmek ve ulusal kalkınma hedefleri doğrultusunda kritik araştırma alanlarında sinerji yaratmak amacıyla hazırlanacak ortak projeler hayata geçirilecektir. Protokol, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) vizyonu ve Cumhurbaşkanlığı kalkınma hedeflerine uygun olarak, bölgesel ve uluslararası düzeyde rekabetçi ve yenilikçi çözümler üretmeyi ve üniversitelerimizi dünya üniversiteler sıralamasında üst sıralara yükseltmeyi hedeflemektedir.

3. KAPSAM

İşbu AÜB Uluslararası ARGE protokolü kapsamında Taraflar;

- 3.1. Uluslararası ortak çalışmalar ve araştırma projeleri yürütmeyi,
- 3.2. Ulusal büyük ölçekli (TÜBİTAK 1001, 1003, 1004 ve 1007 vb.) araştırma projeleri yürütmeyi,
- 3.3. Yurt dışında yer alan saygın üniversiteler ve araştırmacılar ile yayın, patent ve fikri mülkiyet haklarında ortak hareket etmeyi,
- 3.4. Akademik personel ve öğrencilerin bilgi ve deneyim paylaşımını teşvik etmeyi,
- 3.5. Ortak bilimsel etkinlikler (çalıştaylar, sempozyumlar vb.) düzenlemeyi taahhüt eder.

4. TANIMLAR

İşbu Protokol metninde geçen;

- **AÜB:** Anadolu Üniversiteler Birliğini,
- **Protokol:** İşbu Anadolu Üniversiteler Birliği Uluslararası Araştırma, Geliştirme ve İş Birliği Projesi (AÜB Uluslararası ARGE) Protokolünü,
- **Üst Kurul:** Anadolu Üniversiteler Birliğine üye üniversitelerin rektörlerinden oluşan ve projeye ilişkin temel çerçeveyi belirleyen en üst karar merciini,

- **BAP Birimi / Komisyonu:** Protokole taraf her bir üniversitenin kendi bünyesinde faaliyet gösteren Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimini ve bu birimin karar organı olan BAP Komisyonunu,
- **AÜB Uluslararası ARGE Projesi:** İşbu Protokol kapsamında öncelikli alanlarda belirlenen, en az üç AÜB üyesi üniversitenin ve tercihen yurt dışından araştırmacıların katılımıyla oluşturulan ortak çalışma grupları tarafından hazırlanan araştırma projelerini,
- **Koordinatör Üniversite:** Proje süreçlerinin idari, mali ve yasal koordinasyonunu sağlamak üzere; projeye en yüksek bütçeyi ayıran veya ayrılan bütçelerin eşit olması durumunda tarafların ortak kararıyla seçilen ve resmi süreçleri yürütmekle yetkili kılınan üniversiteyi,
- **Proje Ortaklık Sözleşmesi:** Ortak proje kabul edildikten sonra taraflar arasında imzalanan; projenin yönetimi, fikri ve sınai mülkiyet haklarının paylaşımı, mali yükümlülükler ile tarafların görev, yetki ve sorumluluklarını detaylı olarak düzenleyen alt sözleşmeyi,
- **Fikri Mülkiyet Hakları:** Protokol kapsamında yürütülen projeler sonucunda ortaya çıkan her türlü buluş, patent, faydalı model, tür tescili, yazılım, eser ve benzeri hukuki korumaya tabi gayri maddi hakları,

ifade eder.

5. İŞLEYİŞ

5.1. Ortak Projeler: Proje başvuru başlangıç ve bitiş tarihleri her yıl Anadolu Üniversiteleri Birliği Üst kurulu tarafından (rektörler) belirlenerek duyurulacaktır. Her üniversite tarafından bu proje türüne özel en az beş adet olmak üzere öncelikli alanlar belirlenecek, AÜB Uluslararası ARGE proje başvuruları bu alanlar kapsamında gerçekleştirilecektir. Belirlenen alanda en az üç üniversite ortaklığında ortak çalışma grupları oluşturacaktır. Hazırlanan ortak proje iş paketlerine ayrılacak ve her üniversite kendi iş paketinde yer alan bölümden sorumlu olacaktır. Proje bütçesi proje yürütücüsünün bağlı bulunduğu üniversitenin BAP birimi tarafından desteklenecektir. Projeye yurtdışından araştırmacılar da dahil edilebilecektir.

5.2. Protokol ortağı her bir üniversite kendi BAP biriminde yeni bir proje kalemi olarak AÜB Uluslararası ARGE proje kalemini ekleyecek ve proje değerlendirme ve proje ile ilgili diğer tüm süreçler üniversitelerin kendi BAP mevzuatlarına göre yapılacaktır. Proje süreçlerinin koordinasyonu için en yüksek bütçe ayıran, eşit bütçe durumlarında ise taraflar arasında verilecek ortak karar ile belirlenen üniversite “Koordinatör Üniversite” olarak seçilir. Uluslararası ortaklarla yapılacak yazışmalar dahil olmak üzere proje ile ilgili resmi süreçler Koordinatör Üniversite’de yer alan yürütücü tarafından yapılacaktır.

5.3. Proje süresi en fazla 24 ay olabilir ve bu kapsamda verilecek projeler araştırmacıların kendi BAP mevzuatlarındaki kotalara dâhil edilmez. Her üniversitenin proje yürütücüsünün (sözleşme süresi bitiminin en az bir ay öncesinden) gerekçeli talebi üzerine, Komisyon kararı ile projeler için otuz altı (36) aylık süreyi aşmamak koşuluyla ek süre verilebilir. Proje işleyişinin yasal süreler içinde tamamlanmasını engelleyecek şekilde ortaya çıkan, proje yürütücüsünün veya araştırmacıların hastalığı, doğal afet, materyal temininde sıkıntı yaşanması vb. gibi nedenlerle nihai amaçlarına ulaşmasında zorluklar bulunduğu görülen projelerin,

sürdürölüp sürdürölemeyeceğine ya da hangi koşullar ile sürdüröleceğine ilgili BAP Komisyonu tarafından karar verilir, gerek görölmesi durumunda her üniversite kendi yönergesinde bulunan yaptırımları uygulayabilir.

5.4. Proje Değerlendirme Süreci: Ortak olarak hazırlanacak proje, her üniversitenin BAP birimine sunulduktan sonra ilgili üniversitenin BAP Komisyonu tarafından 0–10 aralığında genel bir değerlendirme puanı alır. Projeye ortak olan üniversitelerin değerlendirme puanlarının ortalaması 7 ve üzeri olduğu takdirde, tüm üniversiteler proje başvurusunu kabul etmiş sayılır ve ortak proje için desteklenme kararı alınır.

5.5. Proje İzleme ve Raporlama: Proje ekibi tarafından, yürütölen çalışmalarla ilgili her altı ayda bir ortak ara rapor sunulur. Ara raporlarda çalışmaların gelişme durumu, varılan ara sonuçlar, yapılan ve yapılması düşünölen bildiri ve yayınlar, proje ile ilgili bilimsel, teknik, yönetsel ve mali her türlü bilgiler yer alır. Proje ekibi tarafından, sözleşmede belirtilen bitiş tarihini izleyen en geç üç ay içerisinde, araştırma sonuçlarını içeren ortak proje sonuç raporunu kendi BAP Birimine teslim eder. Zamanında teslim edilmeyen ara ve sonuç raporları için ilgili üniversitenin BAP Yönergesinde yer alan yaptırımlar uygulanır.

5.6. Proje Ortaklık Sözleşmesi: Her proje için taraflar arasında görev, yetki, sorumluluk, fikri ve sınai mülkiyet haklarını belirten tek bir ortaklık sözleşmesi imzalanacaktır.

5.7. Görevlendirme ve İzin Süreçlerinde Destek Taahhüdü: Taraflar, protokol kapsamındaki projelerde görev alan araştırmacıların ve proje yürütücülerinin yürütölen faaliyetlerde etkin görev alabilmelerini teminen, ihtiyaç duyulan akademik ve idari görevlendirme, izin ve diğerkurumsal işlemlerde birbirlerine gerekli kolaylıkları sağlamayı ve ilgili mevzuat çerçevesinde azami destek sunmayı taahhüt ederler.

5.8. Ortak Yayın Etiket i ve Kurumsal Görünörlük: Protokol kapsamında yürütölen projelerden doğan tüm yayın, bildiri, patent ve benzeri bilimsel çıktılarda “AÜB Uluslararası ARGE” desteğinin açıkça belirtilmesi ve uluslararası görönörlüğün sağlanması esastır. Taraflar açık bilim politikalarına uygun olarak veri paylaşımını ve açık erişimli yayıncılığı teşvik eder.

5.9. Proje Çıktıları: AÜB Uluslararası ARGE projesi sonuçlandıktan sonra en geç 2 yıl içerisinde üniversitelerin araştırma performansına katkı sağlaması amacıyla aşağıda belirtilen yükümlölüklerden en az birinin yerine getirmesi beklenir. Yükümlölükler yerine getirilmediğidurumda proje yürütücülerine, bağı bulunduğları üniversitenin BAP mevzuatı çerçevesinde öngörölen müeyyideler uygulanır.

5.9.1. Uluslararası hakemli yayınlar (En az bir adet)

- ✓ Scopus tarafından Q1 veya Q2 kategorisindeki taranan dergilerde yayın
- ✓ Uluslararası kitap bölümü (BKCI kapsamında)

5.9.2. Ulusal ve uluslararası proje kabulü

- ✓ Uluslararası Proje: Ar-Ge niteliğ i taşıyan ve araştırma süresi en az 12 ay olan uluslararası projelere verilir (BAP destekli projeler hariç).
- ✓ TÜBİTAK Proje: ARDEB (1002 hariç) ve TEYDEB (araştırma süresi en az 12 ay) olan TÜBİTAK destekli projeler bu kapsamda değerlendirilir.
- ✓ Diğerk Proje: Uluslararası Projesi ya da TÜBİTAK Projesi kapsamında değerlendirilemeyen, araştırma süresi en az 12 ay ve proje bütçesi en az TÜBİTAK 1001

proje destek üst sınırının (başvuru tarihinde) 1/2'si kadar olan ulusal ve uluslararası projeler bu kapsamda değerlendirilir.

5.9.3. Fikri mülkiyet hakkı

✓ Patent, faydalı model veya tür tescili almış olmak

6. FİNANSAL HÜKÜMLER

6.1. Başvuru dönemi için her bir üniversite kendi proje bütçesi üst limitini belirleyecektir.

6.2. Bütçe desteği sadece başvuruyu yapan üniversitenin kendi personeline verilmektedir. Protokol gereği, üniversiteler arası bütçe transferi veya bir üniversitenin diğer ortağın harcamalarını karşılaması mümkün değildir.

6.3. Proje kapsamında talep edilen bütçeler; sarf malzeme alımı, makine-teçhizat bedelleri, seyahat giderleri ve hizmet alımı gibi standart BAP harcama esaslarına uygun olarak planlanmalıdır.

7. GEÇERLİLİK SÜRESİ

7.1. İşbu protokol, imzalandığı tarihte yürürlüğe girer. Taraflardan her biri, devam eden projelerde üstlendiği tüm taahhütlerini yerine getirmiş olmak ve diğer taraflara en az 30 (otuz) gün önceden yazılı bildirimde bulunmak kaydıyla, tek taraflı fesih bildirimini ile işbu protokolü sona erdirebilir. Protokolün herhangi bir nedenle sona ermesi hâlinde, sona erme tarihinde devam etmekte olan projelerin akıbetine ilişkin nihai karar, ilgili üniversitelerin BAP Komisyonları tarafından verilir.

8. FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI

8.1. Taraflar, protokol kapsamında gerçekleştirilecek her türlü araştırma, geliştirme ve proje faaliyetlerinde ortaya çıkabilecek fikri mülkiyet haklarının paylaşımı ve korunması konusunda iş birliği yapacaklardır.

8.2. Ortak projeler sonucu ortaya çıkan buluşlar, patentler, yazılı eserler, yazılımlar ve diğer fikri mülkiyet hakları, taraflar arasında desteklenen bütçe oranları ve proje fikrinin oluşmasındaki entelektüel katkı payları birlikte değerlendirilerek adil bir şekilde paylaşılacaktır. Bu oranlar, her bir projenin başlangıcında taraflar arasında yapılacak "Proje Ortaklık Sözleşmesi" ile belirlenir.

8.3. Taraflardan herhangi biri, protokol kapsamındaki projelerden elde edilen herhangi bir fikri mülkiyet hakkını, diğer tarafın onayı olmadan üçüncü şahıslara devredemez veya lisans veremez.

9. İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ

9.1. Taraflar, ihtilafları öncelikle Anadolu Üniversiteleri Birliği Üst Kurulu nezdinde uzlaşma (dostane çözüm) yoluyla çözmeyi denerler.

9.2. Anadolu Üniversiteleri Birliği üst kurulu tarafından çözümlenemeyen sorunlar için ise Koordinatör Üniversitenin bulunduğu yer mahkemeleri ve icra daireleri yetkilidir.

10. GİZLİLİK, ETİK VE SORUMLULUK

10.1. Taraflar, protokol kapsamındaki tüm araştırma, geliştirme ve proje faaliyetlerinde elde edilen her türlü gizli bilgi ve veriyi gizli tutmakla yükümlüdürler. Gizli bilgi, her iki tarafın yazılı onayı olmadan üçüncü şahıslara açıklanamaz.

10.2. Gizli bilgi yalnızca protokolün amacına uygun olarak kullanılabilir ve proje süresi ve sonrasında 5 yıl boyunca korunur.

10.3. Gizli bilgi ifşa edilmesi gereken durumlar yalnızca yasal bir yükümlülük nedeniyle olabilir, bu durumda taraflar birbirine derhal bildirimde bulunacaktır.

10.4. Taraflar, araştırmalarında ve proje faaliyetlerinde etik kurallarına riayet edecek, özellikle denekler ve veri kullanımı konusunda yüksek etik standartları benimseyeceklerdir.

10.5. Projede etik kurul onayı gerekiyorsa, başvuru süreçlerinin takibi Koordinatör Üniversite tarafından yapılır; ancak araştırma faaliyetlerinin yürütüleceği her bir merkezin mevzuatın gerektirdiği yetkili Etik Kurullarından gerekli izinlerin alınması zorunludur.

11. ULUSLARARASI İŞ BİRLİĞİNE AÇILIM

11.1. Taraflar, bu protokol kapsamında elde edilen bilimsel bilgi, araştırma kapasitesi ve çıktıları; uluslararası iş birlikleriyle zenginleştirmeyi ve global düzeyde görünür kılmayı teşvik ederler.

11.2. Taraflar, ortak projelerin Avrupa Birliği (Horizon Europe, Erasmus+ vb.), TÜBİTAK Uluslararası Programları, Birleşmiş Milletler, UNESCO, Dünya Bankası ve benzeri çok taraflı fon kaynaklarına sunulmasını teşvik eder.

11.3. Taraflar, ortak proje yürüten araştırmacıların kısa ve uzun süreli yurt dışı akademik değişim programlarına katılımını, ortak danışmanlıkları ve araştırmacı hareketliliğini kolaylaştıracak mekanizmalar kurmayı hedefler.

11.4. Ortak projelerden doğan akademik yayınlarda, yabancı araştırmacıların ortak yazar olarak yer alması teşvik edilir.

11.5. Taraflar, ikili ve çok taraflı uluslararası protokollere bu protokolü referans göstererek yeni iş birlikleri geliştirebilir. Bu sayede bölgesel deneyim küresel iş birliklerine açılır.

12. YÜRÜRLÜK VE İMZALAR

İşbu protokol, AÜB Rektörleri tarafından imzalanmak suretiyle yürürlüğe girer.